

Álit kærunefndar lausafjár- og þjónustukaupa

Hinn 24. júlí 2008 gaf kærunefnd lausafjár- og þjónustukaupa svohljóðandi álit í málinu nr. M-35/2008:

I

Álitaefni og kröfugerð

Hinn 28. maí sl. bað X, hér eftir einnig nefnd álitsbeiðandi, um álit kærunefndar lausafjár- og þjónustukaupa vegna kaupa hennar á leðursófasetti hjá Y. Álitsbeiðandi segir sófasettið vera gallað og eru kröfur hennar þær að fá endurgreiðslu kaupverðsins eða nýtt sófasett afhent.

II

Málsmeðferð kærunefndarinnar

Kærunefndin gaf seljanda kost á andsvörum með bréfi, dags. 29. maí sl., og bárust þau nefndinni 11. júní. Með bréfi, dags. 12. júní, var álitsbeiðanda gefinn kostur á að gera athugasemdir við andsvörin og bárust þær 19. júní. Með bréfi, dags. sama dag, var aðilum tilkynnt að málið hefði verið tekið til afgreiðslu nefndarinnar.

III

Málavextir og rökstuðningur álitsbeiðanda

Álitsbeiðandi kveðst hafa keypt leðursófasettið í júlí 2004. Kaupverðið sýnist hafa verið kr. 204.414. Um er að ræða einn þriggja sæta sófa, annan tveggja sæta og einn stól.

Álitsbeiðandi segir að liturinn á leðrinu nuddist af þar sem setið sé í sófanum. Sé þar strokið með rakri tusku fari liturinn af. Sófasettið hafi eingöngu verið þrifið eftir leiðbeiningum seljanda einu sinni til tvisvar á ári og með efnum sem keypt hafi verið hjá honum, þ.e. hreinsisápu fyrir leður og leðuráburði. Álitsbeiðandi kveðst telja að endingartími sófans eigi að vera lengri en 2 ár þar sem almennur endingartími leðursófasetta sé lengri en þeim tíma nemi. Álitsbeiðandi segir sófasettið hafa verið fremur lítið notað.

IV

Andsvör seljanda

Í andsvörum seljanda, sem lögmaður ritar, kemur fram að fyrirtækið Y heiti nú Z. Lögmaðurinn hafnar því að um sé að ræða galla á sófasetti álitsbeiðanda í skilningi 16. gr. laga nr. 48/2003 um neytendakaup, en það hafi þá eiginleika til að bera sem vænta hafi mátt við kaup á slíkum söluhlut m.a. að því er endingu varði, sbr. það sem komi fram í 15. gr. laganna. Hafa verði í huga að sambærilegir hlutir geti verið mismunandi að gæðum án þess þó að hinn lakast teljist gallaður. Þetta eigi sérstaklega við um húsgögn s.s. sófasett og mikill gæðamunur geti verið á ytra byrði sófasetta. Leður geti verið mismunandi að gæðum allt eftir tegund og meðhöndlun framleiðandans og hafi það áhrif á endinguna. Kröfur til endingar hljóti að fara eftir því hve mikil og hvernig notkun sé og hvernig hluturinn sé meðhöndlaður.

Leðursófasett álitsbeiðanda hafi verið keypt fyrir tæpum fjórum árum. Nokkur fjöldi sófasetta hafi verið seldur af sömu tegund án þess að kvartanir hafi borist. Af þeim gögnum sem lögð hafi verið fram í málinu verði ekki annað séð en um slit sé að ræða af völdum notkunar og umgengni en engin merki um galla hafi komið fram. Álitsbeiðandi hafi fengið leiðbeiningar um þrif á sófasettinu, eins og fram komi í álitsbeiðninni, og hafi greinilega ekki verið farið eftir þeim. Lögmaðurinn ítrekar að engar kvartanir hafi borist frá öðrum þeim sem keypt hafi sams konar sófasett og álitsbeiðandi og byggir á því þá niðurstöðu sína að eftir leiðbeiningum seljanda hafi álitsbeiðandi ekki farið. Hann kveðst hafna því sem órökstuddu að sófasettið hafi lítið verið notað og að umhirða þess hafi verið samkvæmt þeim ráðum sem seljandi hafi gefið. Álitsbeiðanda beri að sanna að ástand sófasettsins stafi ekki af notkun hans og meðferð á því.

Lögmaðurinn vísar til 2. mgr. 27. gr. laga n. 48/2003 þar sem kveðið er á um tveggja ára kvörtunarfrest, sem hann telur eiga við kaupin á sófasettinu, en eðlilegur endingartími sófasetta geti verið mjög mismunandi eftir tegundum og meðferð. Gera verði ráð fyrir að gallar, sem rekja megi til framleiðslu húsgagna, komi fram innan tveggja ára frá því að notkun þeirra hefjist miðað við að um eðlilega notkun og umgengni sé að ræða. Seljandi hafi hagsmuni af því að losna frá kaupunum eftir ákveðinn tíma án þess að þurfa að eiga á hættu síðbúnar kvartanir vegna galla. Þeirri alhæfingu sé hafanað að húsgögn eins og leðursófasett falli almennt í þann flokk hluta þar sem 5 ára kvörtunarfresturinn gildi. Gera verði ráð fyrir því að líftími sófasetts eins og álitsbeiðandi keypti sé skemmri en 10 ár.

Verði niðurstaðan sú að um gallaða vöru sé að ræða og að til endurgreiðslu komi beri að taka tillit til þess að álitsbeiðandi hafi haft not af sófanum í fjögur ár sem meta skuli seljanda til tekna og draga frá endurgreiðslunni. Seljandi hafni öllum kröfum álitsbeiðanda.

V

Athugasemdir álitsbeiðanda

Álitsbeiðandi segir í athugasemdum sínum að gallinn á sófasettinu lýsi sér í því að litur nuddist af á setflötum og örmum sófasettsins og appelsínugulur undirlitur komi ljós. Gallinn stafi væntanlega af því að litun á sófasettinu hafi ekki verið framkvæmd rétt. Yfirborð á öðrum flötum hafi haldið litnum að fullu. Sófasettið sé einkum notað á tyllidögum og fyrir gesti en hafi aldrei verið notað sem sjónvarpssett. Annar leðursófi sé til þeirra nota og hafi hann þolað mörgum sinnum meira álag en sófinn frá seljanda og haldi sá sófi lit sínum.

Álitsbeiðandi kveðst telja að leðurhúsgögn eigi að endast lengur en í fjögur ár, jafnvel þótt notkunin sé mikil eins og sjáist af sófanum sem sé notaður við sjónvarpið.

Sólskin hafi engin áhrif haft á sófann en litur eyðist eingöngu á þeim flötum hans sem verði fyrir núningi. Vissulega nuddist litur af við notkun en í þessu tilvik sé um galla að ræða en ekki eðlilegt slit. Merkilegt sé að seljandi kannist ekki við 5 ára kvörtunartíma samkvæmt ákvæði 27. gr. laga.

Álitsbeiðandi segist hafa þrifið sófann og borið á hann 1-2 á ári með þar til gerðum efnum sem seld séu í húsgagnaverslunum. Eingöngu hafi verið notuð hreinsiefni og áburður sem beri heitið Leather Master og leiðbeiningum með því efni hafi verið nákvæmlega fylgt. Álitsbeiðandi kveðst hafa notað sama efni á hinn sófann. Einu leiðbeiningarnar sem hún hafi fengið hjá seljanda hafi verið frá eldri konu sem gengið

hafi frá kaupunum á sófanum. Þessi starfsmaður hafi boðist til þess að selja sér leðuráburð sem hún hafi afþakkað þar sem hún hafi sjálf átt sams konar efni. Þessi starfsmaður hafi ráðlagt að borið yrði á sófann fjórum sinnum á ári til þess að hann héldi glansinum betur. Aðrar leiðbeiningar hafi ekki verið gefnar af hálfu seljanda. Engar skriflegar leiðbeiningar hafi fylgt eins og skylt sé samkvæmt ákvæðum d-liðar 16. gr. laga nr. 48/2003. Þótt ekki hafi verið borið á sófasettið fjórum sinnum á ári sé vandséð að það sé ástæðan fyrir því að liturinn nuddist af leðrinu við notkun. Samkvæmt almennum ráðleggingum um viðhald á leðurhúsgögnum sem finna megi víða á netinu eigi að bera á leðurhúsgögn tvisvar á ári og segist álitsbeiðandi hafa farið nokkuð vel eftir þeim ábendingum. Álitsbeiðandi kveðst ekki minnst þess að sér hafi verið sagt við kaupin á sófasettinu að líftími þess væri undir 10 árum eins og seljandi segi í andsvörum sínum. Verði hann því að líta svo á að hafa verið blekkur. Hann hefði ekki keypt sófasettið að fengnum þeim upplýsingum. Hann hafi vænst þess að sófinn entist í a.m.k. 10 ár enda hafi þetta átt að vera sparisófasett. Komi til endurgreiðslu á kaupverði kveðst álitsbeiðandi fara fram á að not sín af sófasettinu reiknist sem 4 ár af 25 og því verði endurgreiðslan 84% af framreiknuðu upphaflegu verði.

VI

Skoðun á sófasettinu

Einn nefndarmanna í kæruneftndinni fór á vettvang og skoðaði sófasettið sem var í stofu álitsbeiðanda en ekki sjónvarpsherbergi, eins og skilja mætti af andsvörum seljanda. Samkvæmt lýsingu hans er einhvers konar dökkvínrauður litur á leðri sófasettsins með skýjaða áferð þannig að liturinn sé ekki alls staðar hinn sami. Svo virðist sem appelsínurauður litur sé að koma í gegnum vínrauða litinn þannig að skellur megi sjá hér og þar á sófanum. Þeirra gæti þó mest á armi og sessu þriggja sæta sófans og á hægindastólnum. Að sögn álitsbeiðanda hafi sumar þessar skellur verið að koma smám saman en aðrar í kjölfar þess að eitthvað hafi sérstaklega verið þrifið úr sófanum sem niður í hann hafi farið. Þegar rakri tusku hefði verið strokið um arm á stólnum hafi strax komið dökkar rákir í tuskuna. Þegar það svæði á armi sófans sem verst hafi verið farið hafi fljótt komið í ljós appelsínurauð skella. Nefndarmaðurinn segir sófasettið hafa virst mun eldra en það sé.

VII

Niðurstaða kæruneftndarinnar

Kæruneftnd lausafjár- og þjónustukaupa telur að ágreiningur álitsbeiðanda og Z falli undir valdsvið nefndarinnar, sbr. III. kafla laga nr. 87/2006 um breytingu á lögum um lausafjárkaup, lögum um þjónustukaup og lögum um neytendakaup, 1. mgr. 7. gr. reglugerðar nr. 766/2006 og 1.-3. mgr. 1. gr. laga nr. 48/2003 um neytendakaup, sem viðskipti aðila falla undir.

Hvorki í andsvörum seljanda né gögnum málsins kemur fram að seljandi hafi skoðað sófasettið eftir að álitsbeiðandi kvartaði undan göllum á því. Seljandi virðist þannig byggja afstöðu sína á myndum sem fylgdu álitsbeiðninni.

Samkvæmt þeirri skoðun á sófasettinu af hálfu nefndarinnar sem að framan er lýst er það niðurstaða hennar að þær skellur sem á sófasettinu sjást séu þess eðlis að ekki geti verið um að ræða venjulegt slit vegna notkunar, jafnvel þótt hún kynni að vera harkaleg sem ekki hefur verið leitt í ljós að notkun álitsbeiðanda hafi verið. Það er því niðurstaða

nefndarinnar að sófasettið sé gallað í skilningi 16. gr. laga nr. 48/2003, sbr. 15. gr. laganna.

Kærunefndin álitur að leðursófasett eins og hér um ræðir eigi að hafa það langan líftíma að frestur til að bera fyrir sig galla á því sé 5 ár frá því að sófasettinu var veitt viðtaka, sbr. 2. málslíð 2. mgr. 27. gr. laga nr. 48/2003, enda þótt nokkuð óvíst verði að telja um líftímann að öðru leyti. Kvörtun álitsbeiðanda er því ekki of seint fram komin. Sófasettið er nú u.þ.b. fjögurra ára gamalt. Ekki kemur glögg fram í álitsbeiðni hvenær gallans varð fyrst vart, en af gögnum málsins má ráða að fyrst hafi verið kvartað við seljanda í símtali 28. apríl sl. Þótt ekki sé víst að álitsbeiðandi hafi ekki orðið fyrir var við gallann bendir það þó til þess að gallinn hafi ekki komið í ljós fyrr en eftir einhverra ára notkun á sófanum.

Í 26. gr. laga nr. 48/2003 er kveðið á um úrræði neytanda vegna galla þegar gallinn er hvorki sök neytanda né stafar af aðstæðum er hann varða. Álitsbeiðandi hefur krafist endurgreiðslu á kaupverði, þ.e. riftunar á kaupunum, eða að fá nýjan sófa afhentan. Þegar tekin er afstaða til þessara krafna er óhjákvæmilegt að líta til aldurs sófans og þess að hann hefur væntanlega nýst álitsbeiðanda ógallaður um nokkurn tíma sbr. það sem að framan segir þar um. Verð það sem sófinn var keyptur á virðist ekki hafa verið hærra en í meðallagi eftir því sem best verður séð og þótt verð sé ekki algild viðmiðun um endingu má þó alla jafna gera ráð fyrir því að hlutur endist lengur eftir því sem hann er vandaðri og þá dýrari.

Með framanskráð í huga er það niðurstaða kærunefndarinnar að skilyrði til riftunar á kaupunum eða nýrrar afhendingar séu ekki fyrir hendi eins og hér stendur á, sbr. b og d-lið 1. mgr. 26. gr. og ákvæði 29., 30 og 32. gr. laga nr. 48/2003. Hins vegar álitur kærunefndin að álitsbeiðandi eigi rétt á því að fá afslátt af kaupverði sófasettsins sem hún telur hæfilega metinn kr. 90.000.

Álitsorð

Seljandi, Z, greiði álitsbeiðanda, X, kr. 90.000.

Friðgeir Björnsson
formaður

Guðrún Björk Bjarnadóttir

Hildigunnur Hafsteinsdóttir

